

ἡ λύρα σου η θεία, τοῦ Ἀδου ἐνίκησαν τοὺς νόμους, ἐπίορκον καμφθέντα, καὶ πλήρη ἀγνώστου συγκινήσεως ἀνέδειξαν τὸν Πλούτωνα. Τὴν Εὐρυδίκην σοὶ παραχωρῶ, ἀλλὰ δὲν θέλεις τὴν ἵδη πρὶν η̄ τὰ ἔσχατα τοῦ Ἀδου ὅρια διέλθης ἐντελῶς, δεύτερον πρὸς τὴν γῆν καὶ τὴν ζωήν. 'Ο ἔρως καὶ η̄ πίστις σου, ἵδος τὴν σύζυγόν σου ἀποδίδουσιν. Τοὺς κόπους σου θὰ χάσῃς τὴν προσταγῆν μου τὴν φητὴν βιάζων, τὴν Εὐρυδίκην θεωρῶν πρὶν η̄ ἔγκαταλείψῃς ἐντελῶς τοῦ Ἀδου τὰ βασίλεια. „Πρηγής εὐχαριστεῖ καὶ ὑπόσχεται ὁ θεῖος ἀοιδὸς Ὁρφεύς. „Ταχέως ἀπελθεῖ λοιπὸν“ ἀναβοᾶ ὁ Πλούτων, „θυητὴ προπέτα, τολμηρέ. Τῆς ἀπειλῆς μου μέμνησο καὶ ἐνθυμοῦ διτὶ παρήκοος, τὴν Εὐρυδίκην θ' ἀπωλέσῃς παρευθύνες“. Ἡγέρμη ὁ Ὁρφεὺς κ' ἐγγύς αὐτοῦ πνοὴν αἰσθάνεται θερμὴν θωπεύουσαν τὸ πρόσωπον. 'Ορφεῦς μου προσφιλέστατε, σ' ἀκολουθῶ η̄ Εὐρυδίκη σου! Εἰς τὴν ζωὴν θ' ἀνέλθωμεν λοιπόν, τὸν ἥλιον θὰ ἴδω πάλιν, τὴν θάλασσαν τὴν γαλανήν, τῆς φύσεως τὴν χλοεράν στολήν. Τὰ δέσματα θ' ἀκούσω τῶν πτηνῶν, εὔσμους θὰ εἰσπνεύσω αὔρας, εἰς τῶν βουνῶν θὰ πλανηθῶ τὰς κορυφάς, εἰς τοὺς λειμῶνας καὶ παρὰ τοὺς ρύακας θ' ἀναπαυθῶ μαζύ σου; 'Ορφεῦς ἀγαπητέ, τί θὰ μοὶ η̄ τὸ η̄ ζωή, τῆς φύσεως τὸ κάλλος καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐὰν πλησίον μου δὲν γέσο, καὶ μετὰ σοῦ δὲν ἔβλεπον τὸ φῶς; Θὰ σ' ἐπανίδω εἰς τὴν γῆν, τὸν βίον θὰ διέλθωμεν δροῦ, τὴν δις ζωὴν μου θὰ χαρῶ, τὸν προσφιλῆ λατρεύουσαν Ὁρφέα. Ματαίως τὸ νᾶμα ἔπιον τῆς Λήμης, τὸν ἥλιον, τὸν κόσμον τοὺς ἔμοὺς καὶ φίλους μου κληθεῖσαν νὰ ἐπιλησθῶ. Ἡ! ἐνθυμοῦνται οἱ νεκροί· δὲν λησμονεῖ δ' ἀγαπῶν καὶ διτὸν ἔτι θνήσκων, εἰς τάφον σκοτεινὸν ῥιφθῆνται η̄ φυγὴ τοῦ κορεσμῆ ὄλοκληρος ἀπὸ τῆς Λήμης πίνουσα τὴν ἐπιλήσμονα πηγήν. . . . 'Ορφεῦς, ἀγαπητέ μου σύζυγε, δὲν σ' ἐλησμόνησα νεκρό· σ' ἐπόθουν σὲ ἐζήτουν, σ' ἔκραζον, ἀλλ' εἰν' ὁ Χάρων ἀσπλαγχνος, κωφὸς εἶναι ὁ ἄδης, καὶ δις οὐδεὶς ποτε θανὼν διεβῇ τὸν Ἀγέροντα, τὴν λίμνην ἐπλευσε τὴν θλιβερὰν τὸν Χάρωνα ἀκολουθῶν. 'Ο ἔρως σου, δ' εὐγενῆς καὶ σταθερός, καὶ τοὺς θεοὺς ἐνίκησε, τὸν Ἀδην ἐξεβίασε, τὸν θάνατον ὑπέταξε. . . . Ὡ! τοῦ Ἑρωτοῦ τοῦ ἀληθοῦς ὄποση καὶ ὅποια εἰν' η̄ δύναμις; . . . .

*

‘Ομοῦ βαδίζοντες οἱ σύζυγοι χωροῦσι πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ Ἀδου. Σκιὰ ἀχώριστος, τοῦ Ὁρφέως σύντροφος ἀκολουθεῖ η̄ Εὐρυδίκη, ηδέως φιθυρίζουσα παρὰ τὸ οὖς τὸν σύζυγον θωπεύουσα. Δεινὴν ὁ Κέρθερος ἀφίνει μάλακήν. Τὰς

τρεῖς ἐγείρει κεφαλὰς καὶ ἀκάθετος δρμῷ τὴν ἔξοδον καλύων. Τὴν λύραν ἀνακρούει ὁ Ὁρφεύς καὶ τιμασσός, δ' οὐν δ' τρικέφαλος, τὴν κέρκον χαμηλοῖς, τοὺς πόδας λείχων εὐπειθῶς τοῦ θεσπεσίου ἀοιδοῦ. „Α! Εὐρυδίκη“ λέγει ὁ Ὁρφεύς, „εἰν' η̄ φωνή σου μουσικὴ μεθύουσα τὸ πνεῦμά μου καὶ ἐμπνέουσα τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μου. Κ' εἰς τί λοιπὸν μοὶ χρησιμεύει η̄ λύρα, ἀφοῦ πρὸ τῆς φωνῆς σου τὴν λύραν ἐλησμόνησα, τὰς ἀρμονίας τῆς ἐπαυσα πλέον νὰ ποθῶ, ἀφότου καὶ πάλιν εἰς τὰ ὡτά μου ἀντήχησεν η̄ προσφιλῆς καὶ θεία τοῦ στέματός σου μαυσική. Ἀδύνατον νὸν ἀντιστῶ· οἱ ὄφιδαλμοί μου σὲ ποθοῦν, φιλέγομαι νὰ σὲ ἴδω, νὸν καταστείλω εἴμαι ἀνίσχυρος τοῦ πάθους καὶ τοῦ πόθου τὴν ἀκμήν, νὰ σὲ ἴδω, τοὺς ὄφιδαλμούς μου νὰ κορέσω, νὰ σὲ ἴδω, ταλαίπωρος ἐγὼ μακράν σου τόσον χρόνον. . . . Σαλεύει μου τὸν νοῦν οἱ ἔρως, μὲ πνίγουσιν οἱ πόθοι, μανία μὲ κατέσχε. Νὰ σὲ ἴδω ποθῶ ἀμέσως ἀδύνατον νὰ ὑπομείνω πλέον, τοῦ πάθους μου τοῦ ἀδαμάστου ἀδύνατον νὰ καταστείλω τὴν ὄρμήν. Νὰ σ' ἴδω θέλω αἰθύωρει εἰδὲ ἀλλως θηγήσκω Εὐρυδίκη μου, καὶ ἀνεύ σου εἰς τὰ βασίλεια κατέρχομαι τοῦ Πλούτωνος. Ματαίως τείνω τὰς χεῖρας νὸν συλλάβω προσπαθῶν τὴν θελητικὴν σκιάν σου. Ἰδού αἱ πρώται τῆς ημέρας ἀπαυγαί, τὸ πρῶτον φῶς κρυψίως ὀλισθαῖνον διὰ τῶν σχισμῶν τοῦ χάσματος τῆς γῆς δὶ οὐ κατηλθον εἰς τὸν Ἀδην, τὴν Εὐρυδίκην μου, ἐσὲ ζητῶν. Ὁ χαρά, τὸ φῶς ἐνδυναμοῦσαι, εἰς τὸ μεταίχμιον ἐφθάσαμεν τοῦ Ἀδου καὶ τῆς γῆς διποὺ τὸ σῶμα θ' ἀναλάβης, καὶ η̄ σκιά σου η̄ ἀπατηλή, τῆς Εὐρυδίκης μου τὸ ἔνδαλμα θὰ γίνη αἰτή η̄ Εὐρυδίκη μου η̄ λατρευτή. . . . Θεὶς σκοτίζεται ὁ νοῦς μου, δ' πέθος μ' ἐφόνευσε τῆς θέας σου, νὰ σ' ἀτενίσω σπεύδω, καὶ ἵδου. . . .

*

Δεινῶς σαλεύεται τὸ ἔδαφος. „Παρήκουσας τοῦ Πλούτωνος τὴν ἐντολήν, τὴν Εὐρυδίκην εἴμαρτο ν' ἀπωλέσῃς ἐσαεῖ“ ἀκούεται φωνὴ βροντῶσα ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Τὸ φάντασμα ἀπέπτη πενθύμους βάλλον οἰμωγάς, καὶ ἐρημός τῆς Εὐρυδίκης τοῦ ἀπέμεινεν δ' ἀνυπόμονος Ὁρφεύς.

*

Σπαρακτικὴν ἐξέβαλε κραυγήν. Ἀπέσπασε θρηγῶν τὴν κόμην του, καὶ κατὰ γῆς κτυπῶν τὴν λύραν του ὁ ἀοιδὸς συντρίβει τὰς χορδάς της. . . .

(ἐξ Ἀθηνῶν.)

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ.

(συνέχεια).

— Ἄναμφιβόλως. . . . "Εως ἔδω ἐγὼ μόνος τὸν συνδεύσα· τῶρα θὰ η̄ μεθα δύο. Πλέον τῆς μιᾶς ὥρας διήρκεσεν η̄ πορεία μας. Χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὄφιδαλμούς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, χωρὶς οὐδὲ μίαν καν̄ φορὰν ν' ἀνοίξῃ τὰ χεῖλη ἐπορεύετο δ' συνοδός μου κατόπιν τοῦ φερέτρου. Ἀφ' οὐ χρόνου τὸν εἶχον ἵδει τελευταίαν φορὰν εἶχε καταντῆσει πολιός πρεσβύτης. Τὸ ἐρρυτιδωμένον καὶ χαλκόγρουν πρόσωπόν του ἔτι μᾶλλον ἐξῆρε τὴν λευκότητα τῆς κόμης του, ἐφ' ὅλου δὲ τοῦ σώματός του η̄ σαν ἀποτετυπωμένα τὰ ἔγκην ἐπιμόχθου καὶ περιπτειώδους βίου, ἀδιακόπου ἀγῶνος πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου· αἱ στερεῖσεις καὶ η̄ πενία εἶχον ἐντελῶς τὸν ἐξχντλήσει.

Αφ' οὐ ἐτελείωσαν τα πάντα, αφ' οὐ τὸ ὑγρόν, πράγματι ὑγρὸν χῶμα τοῦ νεκροταφείου Σμολένσκη ἐκάλυψε τὸ λείφανον τοῦ Πουνίνου, ἔστρεψεν δ' Βαθουρίνος τὸ κατεσκληπός καὶ οἰονεὶ ἀπολελιμωμένον πρόσωπόν του μετὰ τῶν ἔγρων καὶ κοίλων ὄφιδαλμῶν πρὸς ἐμέ, μοὶ η̄ ψυχήστησε κατὸ τὸν ἰδιάζοντα αὐτῷ φυχρὸν τρόπον καὶ η̄ τοιμάζετο ν' ἀπομακρυνθῆ. Ἄλλ' ἐγὼ τὸν ἐσταμάτησα.

— Ποὺ ὡρα καλῆ, κύριε Παντολέον; Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ; Δὲν η̄ ξευρὸν διτὶ μένετε ἐν Πετρουπόλει. Ἐπεδύμουν νὰ δημιλήσωμεν δλίγον περὶ τῶν παρελθόντων, περὶ τοῦ μακαρίτου φίλου μας Πουνίνου. 'Ο Βαθουρίνος δὲν μοὶ ἀπεκρίθη ἀμέσως.

— Άπο τριῶν γ' δη ἐτῶν εὐρίσκειμαι ἐν Πετρουπόλει, ἀπεκρίθη ἐπὶ τέλους. Κατοικῶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως. Ἀν λοιπὸν πραγματικῶς θέλετε νὰ μ' ἐπισκεφθῆτε, ἐλάτε τότε ὅπόταν θέλετε.

Καὶ μοὶ ἐνεχείρισε τὴν διεύθυνσί του.

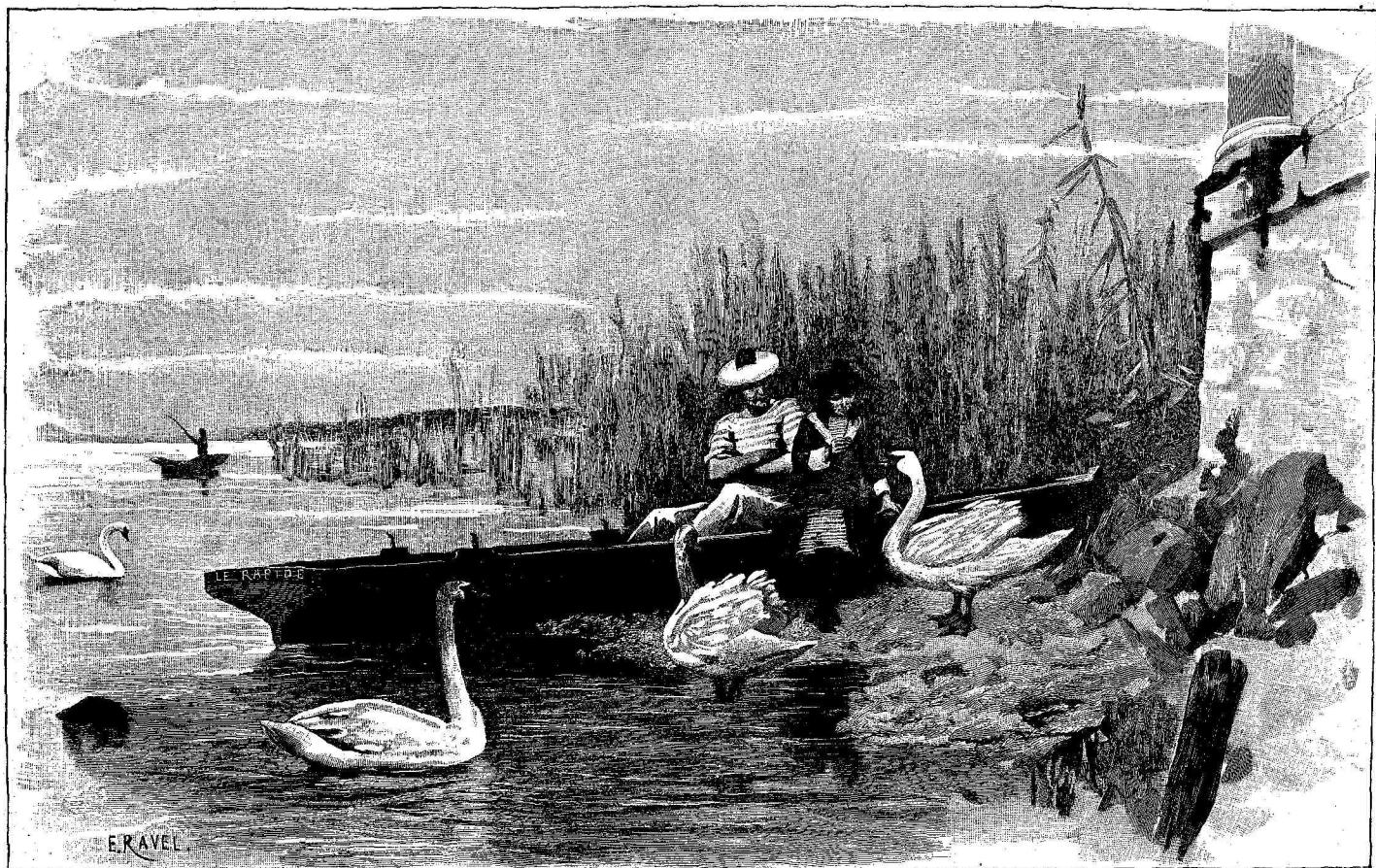
— Ἐλάτε τὸ ἑσπέρας. Τότε εἴμεθα εἰς τὸ σπῆτι . . . καὶ οἱ δύο.

— Καὶ οἱ δύο;

— Εἴμαι νυμφευμένος. Σήμερον η γυναικά μου δὲν εἶναι καλά, καὶ τοῦτο τὴν γηγενασίαν νὰ μὴ συνοδεύσῃ τὸ λείψανον. Ἀλλως τε εἰς μάνον ἀνθρώπος ἀρκεῖ νὰ ἐκπλη-

ξέωφλησεν ὅλους τους λογαριασμούς του πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον . . . μὰ τὴν ἀλίθειαν, ὁ δρόμος τοῦ βίου του δὲν γῆτο διὰ ῥέδων ἐστρωμένος!

Ο Βαβουρῖνος κατώκει εἰς τὴν συνοικίαν Βυρούργου· ἐν τινι οἰκίσκῳ, ὑπενθυμίσαντί μοι τὴν „φωλεὰν“ τῆς Μόσχας . . . τόσον γῆτο πενιχρός! Ὁτε εἰςῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του, αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τινι γωνίᾳ. Ἀμφιτεραι αἱ χεῖρες του ἀνεπαύσοντο χαλαρῶς ἐπὶ τῶν γονάτων. Μικρὸν στεατοκήριον ἐφωτίζεν ἀμυδρῶς τὴν κεκυφιστὴν καὶ πολιὰν κεφαλήν του. Ἄμα ὡς γῆκουσε τὸν θόρυβον τῶν βημάτων μου, ἐστράφη καὶ μ' ἔχαιρέτησε φιλοφρονέστερον ἢ ὅσον ἐπερ-

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑΝ.

Εἰκὼν ὑπὲρ Ε. Ραβέλ.

ρώση τὴν κενὴν ταύτην ἐδιμοτυπίαν. Ποιος δὰ πιστεύει πλέον εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα;

Αἱ τελευταῖαι αὐτὰ λέξεις μοὶ ἐφάνησαν παράξενοι, ὡς ἐξελθοῦσαι ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Βαβουρίνου. Δὲν ἀπεκρίθην διμως τίποτε, ἐμίσθωσα μίαν ἀμαξίαν καὶ τὸν παρεκλησα νὰ ἐπιβῇ αὐτῆς; διὰ γὰρ τὸν φέρω εἰς τὸ οἰκημά του, ἀλλ' αὐτὸς ἀπέκρουσε τὴν προσφοράν μου.

* * *

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς γήμερας μετέβην εἰς ἐπίσκεψίν του. Καθ' ὅδὸν ἀδιανόπως ἐσκεπτόμην περὶ τοῦ Πουνίνου. Ἐνεθυμήθην πάλιν τὴν πρώτην μας συνάντησιν, τὸν τότε ἐνθουσιασμόν του ὑπὲρ τῆς ποιήσεως, καὶ τοὺς διασκεδαστικοὺς τρόπους του. Ἐπειτα ἀνεπόλησα τὴν ἐν Μόσχᾳ συνάντησίν μας, πόσον μεταβεβλημένος εἶχε μοι φανῆ ἐνεῖ, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς τελευταῖας ἡμέρας! Καὶ τώρα, τώρα

μενον. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐνεφανίσθη καὶ ἡ σύζυγός του, ὡμέσως δὲ ἀνεγνώρισα ἐν αὐτῇ τὴν Μούσαν, καὶ ἐνόρσα συγγρόνως διὰ τί μὲ εἶχε προσκαλέσει εἰς τὴν οἰκίαν του . . . γῆθελε νὰ μοι δεῖξει, ὅτι εἶχεν ἐπὶ τέλους ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ του.

Ἡ Μούσα πολὺ εἶχε μεταβληθῆ. Τὸ πρέσπων, ἡ φωνή, αἱ κινήσεις της, τὰ πάντα τέλος ἔγιναν ἐπ' αὐτῆς ὅλως διάφορα. Πρὸ πάντων δὲ οἱ ὄφθαλμοὶ τῆς εἶχον μεταβληθῆ. Πόσον γῆστράπτον καὶ ἐσπινθηροβόλουν ἀλλοτε οἱ ὄφραιοι οὗτοι καὶ πονηροὶ ὄφθαλμοι! Λαθραίως μέν, ἀλλὰ ζωηρῶς ἐφεγγοβόλουν τότε καὶ τὸ βλέμμα των γῆτον οὕτως ὡς ἡ αἰχμὴ βελόνης . . . Τώρα τὸ βλέμμα των γῆτο σταθερόν, γῆρεμον, προσεκτικόν, αἱ μέλαιναι δὲ κόραι των εἶχον ἀμαυρωθῆ. „Ἐξημερώμην τώρα, ἔγινα εὔπειθής καὶ φρόνιμος“, ἐφαίνετο λέγον τὸ γαληνιαῖον καὶ σχεδὸν ἀμβλὺ τοῦτο βλέμμα. Τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν εἶχε καὶ τὸ διαρκὲς καὶ τα-

πεινόφρον μειδίαμό της, ἐπίσης δὲ μετριόφρων ήτο καὶ ή ἐνδυμασία της, ἀποτελουμένη ἔξι ἑσμῆτος φαιᾶς μετὰ μηκόν ἐπ' αὐτῆς πισσοειδῶν στιγμάτων. Χωρὶς νὰ κάμῃ ἀκισμούς μ' ἐπλησίασεν ἀμέσως καὶ μὲ ηρώτησεν, ἀν τὴν ἀναγνωρίζω. Οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔδειξεν ἀμηχανίαν, καὶ τοῦτο ὅχι διότι εἶχε χάσει πᾶσαν αἰδὼ καὶ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος της, ἀλλὰ διότι εἶχεν ἀπαρνηθῆ πᾶσαν ματαιοφροσύνην.

Ἡ Μοῦσα μοὶ διηγήμη πολλὰ περὶ τοῦ μακαρίου Πουνίου, ἀλλὰ πάντοτε μὲ τὸν ἴδιον ψυχὴν καὶ μονότονον τρόπον. Ἐμαθον ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἶχε κατατήσει ὅλως μωρός, σχεδὸν παιδαριώδης, οὕτως ὡςτε νὰ στενοχωρῆται, ἀν δὲν εἶχεν εἰς χεῖρας ὄθυρμα διὰ νὰ παιίζῃ. Ἡ ποιητικὴ ταυ μανία εἶχε μείνει ἀμειωτος, ἀλλ' ἐνεθυμεῖτο ὀλίγα μόνον ποιήματα, ὀλίγας δὲ ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του εἶχεν ἀπαγγείλει μέρη τινὰ ἐκ τῆς „Ρωστάδος“, τὸν Πούσκιν ὅμως πάντοτε ἐφοβεῖτο τόσον, ὅσον καὶ τὰ παιδία τὸν βρυκόλακα. Ἐπίσης δὲν εἶχεν ἐλαττωθῆ καὶ ή ἀφοσίωσίς του πρὸ τὸν Βαβουρίνον, ὀλίγας δὲ στιγμὰς πρὸ τῆς τελευτῆς του, ὅτε τὸ ρῦγος τοῦ θανάτου ἥρχισε νὰ τὸν καταλαμβάνῃ, εἶχε φιμωρίσει μὲ διακεκομμένην φωνήν: „Εὔεργέτα μου! εὔεργέτα μου!“

Ἐπίσης ἔμαθον παρὰ τῆς Μούσης, ὅτι ὁ Βαβουρίνος ὀλίγον μετὰ τὸ ἐν Μόσχᾳ συμβάν ἐκεῖνον ἥρχισε πάλιν νὰ

περιπλαναται καὶ νὰ ἀλλάξῃ διηνεκῶς ὑπηρεσίαν. Καὶ ἐν Ηπειρούπολει εἶχεν εύρει ἀσχολίαν παρὰ τινὶ ἴδιατη, ἀλλ' ἐνεκα δυσαρεσκεῖσιν πρὸς τὸν κύριον του ἐναγκάσθη πρὸ τινῶν ἡμερῶν νὰ παραιτηθῇ τῆς θέσεώς του. Ὁ Βαβουρίγος ἐτύλμα πάντοτε νὰ λαμβάνῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του τοὺς ἔργάτας . . .

Τὸ αἰώνιον μειδίαμα, τὸ συνοδεῦον τοὺς λόγους τῆς Μούσης, προκαλεῖ ἐν ἐμοὶ λίαν θλιβεράς σκέψεις, διότι συνεφάνει πρὸς τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὀποίαν εἶχε μοὶ ἐμποίησει ἡδη τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀνδρύς της· παρ' ὅλας των τὰς συνηνωμένας προεπαθείας πολὺ ἐδυσκολεύοντο νὰ κερδήσωσι τὸν ἐπιούσιον ἀρτον των — περὶ τούτου δὲν ἡδυνάμην πλέον ν' ἀμφιβάλλω. Ὁ Βαβουρίνος καθ' ἑαυτὸν ὀλίγον ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν συνδιάλεξιν μας, τὸ δὲ πρύσωπόν του ἐδείκνυε μᾶλλον ὀδύνην παρὰ πένθος . . . Φανερὸν ὅτι τὸν ἐβασάνιζε τι.

— Κύριε Παντολέον, παρακαλῶ, ἐλάτε μια ἔξω, εἶπεν ή μαγείρισσα, αἰφνιδίως ἐμφανισθεῖσα ἐπὶ τῆς φλιᾶς τοῦ δωματίου.

— Τί εἶνε; Τί θέλεις; Ἡρώτησεν οὗτος ἀνήσυχος.

— Παρακαλῶ, ἐλάτε μιὰ στιγμή! ἐπανέλαβεν ή μαγείρισσα μὲ τόνον ἐμφατικὸν καὶ πλήρη νοήματος.

‘Ο Βαβουρίνος ἐκούμβωσε τὸ φόρεμά του καὶ ἐξῆλθε.

(ἐπειτα τὸ τέλος.)

1. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ. Ἐκ φωτογραφίας (ἐν σελ. 193).

2. Ο ΟΡΦΕΥΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΥΓΔΙΚΗ. Εἰκὼν ὑπὸ Βασιλίσσου ΙΙ. Βερεσαγίν (ἐν σελ. 196—197).

3. ΠΟΘΟΣ. Εἰκὼν ὑπὸ Ἰωσήφ Zenisek (ἐν σελ. 201). Τί ἄρα γε ποθεῖ ή ψυχὴ τοῦ νεαροῦ τούτου πλάσματος, τὸ ὄποιον δὲ καλλιτέχνης παρέστησεν ἐστολισμένον δι' ὅλων τῶν χαρισμάτων τῆς φύσεως; Τί ζητοῦσι μετὰ τόσης περιπαθείας νὰ ἴδωσι τὰ ρέμβωδη βλέμματά του καὶ τίνα ὄνειρα, πλάττει ή πτερωτὴ φωνασία του; Τὸ θέμα τοῦ Ζωγράφου ἦν δυσκολώτατον, διότι ἀνέλαβε νὰ παραστήσῃ μίαν κατάστασιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τὴν ὄποιαν μόνον ἐπιτηδεύτατος τεχνίτης δύναται, καὶ τοῦτο οὐχὶ πάντοτε, νὰ παραστήσῃ διὰ γραμμῶν. Ἡ τελεία τοῦ ἔργου ἐπιτυχία ἀποδεικνύει τὸν ἡμέτερον καλλιτέχνην πρώτης τάξεως Ζωγράφον καὶ ὡς τοιούτος εἶνε ἀνεγνωρισμένος ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου δὲν ὑπάρχει πλέον σχεδὸν ἄνθρωπος μὴ ἔχων τὴν ἀπαίτησιν νὰ ὄνομαζεται καλλιτέχνης, ἐπειδὴ πάντες ή συνθέτουσιν ὀλίγα κακότεχνα μουσικὰ τεμάχια ή ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ βάφωσιν ύφασματα διὰ ποικίλων χρωμάτων, συμπεφυρμένων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀξιούντες τὰ μουντζουρώματα ταῦτα νὰ ὄνομαζωνται εἰκόνες ἀπαράλλακτα ὡς παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει σχέδιον νέος, διτις νὰ μὴ ἐστιχούργησε ποτε η νὰ μὴ ἔγραψε

πρωτότυπα ἀρθρα περὶ διαφόρων κοινωνικῶν, πολιτικῶν, ιστορικῶν, θεολογικῶν καὶ ιατρικῶν ζητημάτων ἐν περιδικοῖς καὶ ἐφημερίσαι, νομίζων ἑαυτὸν ἀναμορφωτὴν τῆς καθ' ἡμᾶς κοινώνιας.

4. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑΝ. Εἰκὼν ὑπὸ Ε. Ραβέλ (ἐν σελ. 204). Πατρὶς τῶν λεμβοδρομιῶν ἀναντιρρήτως εἶνε ἡ ὑπερήφανος Ἄλβιών, τῆς ὄποιας τὰ ὑψηλόφρονα τέκνα διέδωκαν αὐτὰς καὶ εἰς τὰς ἀλλας τῆς Εύρωπης χώρας, πρὸ πάντων εἰς τὴν Γαλλίαν. Καὶ παρ' ἡμῖν τὸ θέρος γίνονται πολλαὶ τοιαῦται λεμβοδρομίαι, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν παρὰ τὰς Πριγκηπονήσους ἐν τῇ Προσοντίδι οὐδὲν τῷ παρὰ τὸν Βόσπορον Βαθεῖ Ρύακι, ἐν Ἐλλάδι δὲ κυρίως ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πειραιῶς καὶ τῷ Πόρου καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι πολλοὶ σύλλογοι, ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχοντες τὰς λεμβοδρομίας, ἐκ δὲ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ ἐν τῇ εἰκόνι μας κωπηλάτου εἰκάζομεν, διτις οὗτος ἀνήκει ὡς μέλος εἰς τοιοῦτόν τινα σύλλογον. Κατὰ τὴν τελευταίαν του ἐκδρομὴν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν νεωτάτην του ἀδελφὴν καὶ ἐπανέλαβεν ἡδη προεβλέπει αὐτήν, δίδουσαν τροφὴν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς της κύκνους καὶ γαίρουσαν διὰ τὴν ἡμερότητα, μεθ' ἡς τὴν πλησιάζουσι. Ἡ σκηνὴ περιέχει χάριτας εἰδουλλίου καὶ εἶνε ἀπεικονισμένη μετὰ πολλῆς λεπτότητος καὶ φυσικότητος ὑπὸ τοῦ δοκίμου γαλάτου Ζωγράφου.